

Arhimandrit Ioan (Krestiankin)

Îngerul rugăciunii

Traducere din limba rusă:

Florentina Cristea

EDITURA EGYMENITA

2018

Cuprins

Viața arhimandritului Ioan	5
Piatra cea din capul unghiului a vieții este Dumnezeu	15
Noi suntem meniți să trăim veșnic	27
Stările sufletului omenesc	31
Îngerii	39
Îngerul Păzitor	49
Despre talanți	55
Cauza neorânduiei noastre	59
Păcatul	61
Despre satana, om și Dumnezeu	63
Postul și rugăciunea	75
Postul	77
Iertarea	79
Crucea lui Hristos	81

Respect pentru oameni și cărți

Învierea lui Hristos 83

Înălțarea 85

Începutul a toate este Dumnezeu 87

Învățătură în ziua Sfintei Treimi 91

Cuvânt la praznicul Înălțării Domnului ... 103

Viața arhimandritului Ioan

Arhimandritul Ioan (în lume Ivan Mihailovici Krestiankin) s-a născut pe 11 aprilie 1910, în orașul Orel, într-o familie cu mulți copii, fiind al optulea și ultimul copil. Din copilărie Vania¹ a slujit în biserică, la vârsta de șase ani era deja paracliser, apoi a îndeplinit funcția de ipodiacon². La doisprezece ani și-a exprimat pentru întâia oară dorința de a fi monah. În viața starețului acest lucru este prezentat astfel.

Plecând să slujească în alt loc, episcopul Nicolae al Elețului își lua rămas bun de la credincioși. Despărțirea era aproape de sfârșit, și ipodiaconul Ivan Krestianskin voia și el să ia binecuvânta-

¹ Vania – diminutiv al prenumelui rusesc Ivan.

² Ipodiaconul este o treaptă inferioară a clerului, o mică funcție, care se dă unui om curat în Biserică pentru a sluji episcopului și a fi de ajutor diaconilor, dar nu are voie să slujească, el este hirotesit și nu hirotonit; ipodiaconul ține cârja sau toiagul episcopului, ajută la împachetarea și aranjarea veșmintelor și a altor lucruri trebuincioase slujirii episcopale.

re de la arhiereu. Și s-a atins de mâna lui ca să îi atragă atenția. Vlădica³ s-a aplecat spre băiat și l-a întrebat: „Ție pentru ce să îți dau binecuvântare?” Și Vania, emoționat, a spus: „Eu vreau să fiu monah”. Punând mâna pe capul băiatului, episcopul a tăcut puțin, scrutându-i oarecum viitorul. Și pe un ton serios a spus: „Mai întâi termini școala, muncești undeva, apoi te preotești și slujești, iar, când va veni vremea, negreșit vei fi și monah”. Și exact așa s-a și întâmplat.

În anul 1929, Ivan Krestiankin a terminat liceul, iar apoi a făcut cursurile de contabilitate. A lucrat în calitate de contabil în Orel, însă munca suplimentară, efectuată des, îl împiedica să meargă la biserică. Când s-a opus acestui program, imediat a fost concediat.

Un timp nu și-a putut găsi de lucru, și în anul 1932 s-a mutat la Moscova, unde a devenit contabil-șef la o mică întreprindere.

Munca nu îl împiedica să meargă la dumnezeieștile slujbe. În scurt timp Ivan a intrat într-un cerc de tineri ortodocși, dezbătea împreună cu ei problemele vieții duhovnicești, și această prietenie l-a

³ Vlădica – denumire pentru episcop și mitropolit.

întărit și mai mult în intenția sa de a merge pe calea duhovnicească.

În anul 1944 a devenit psalt (cântăreț) la biserica cu hramul Nașterii lui Hristos din Piața Izmailov din Moscova, iar în 1945 a fost hirotonit în aceeași parohie ca diacon, iar în scurt timp și ca preot.

Părintele Ioan sluja cu înflăcărare, propovăduia cu însuflețire, se purta față de enoriași cu dragoste și cu foarte mare atenție – și din aceste motive stârnea bănuieli autorităților, atrăgând asupra sa prigoana lor. „Spiritul activ excesiv” al preotului în acele vremuri era un prilej pentru fabricarea unui act penal.

Concomitent cu slujirea în biserică părintele Ioan a studiat prin corespondență la Academia Duhovnicească din Moscova, și-a scris lucrarea de licență pe tema *Cuviosul Serafim de Sarov făcătorul de minuni și importanța lui în viața moral-religioasă a Rusiei din acele vremuri*.

Însă cu puțin timp înainte de susținerea ei, în luna aprilie a anului 1950, a fost arestat și s-a aflat în arest preventiv în Lubianka⁴ și în închisoarea din Lefortovo.

⁴ Lubianka – a fost una dintre închisorile cele mai rău famate din fosta URSS. Clădirea, în care

Respect pentru oameni și cărți

Pe dârzul și asprul anchetator penal batiuşka l-a derutat imediat prin bunăvoința sa. Fără a reacționa în vreun fel la răutate și bătărie, el a fost sincer și deschis și totodată a respins calomnia și nu a luat asupra sa o altă vină în plus. Iar, când pentru confruntarea cu el a fost adus un preot, angajat de autorități, părintele Ioan s-a bucurat atât de sincer de el și cu atâta dragoste s-a repezit să îl salute, încât acela nu a mai suportat muștrările de conștiință și, pierzându-și cunoștința, a căzut la pământ.

Din luna august a anului 1950, părintele Ioan a fost în închisoarea Butârskaa, într-o celulă cu infractori de drept comun. Aici s-a adâncit în mod deosebit în rugăciune, datorită cărui fapt întotdeauna își păstra buna dispoziție și relația cordială cu cei din jur.

Concentrarea lui lăuntrică a fost remarcată, dar neînțeleasă de gardieni, astfel încât în timpul plimbărilor prin curtea închisorii din turlă se auzea uneori: „Deținutul numărul cutare! Plimbați-vă fără să visați!”

Își aflau sediul închisoarea și birourile serviciilor sovietice de spionaj, este o construcție mare, cu fațada din cărămidă galbenă, localizată în piața Lubianka din Moscova.

În luna octombrie a fost condamnat pentru „agitație antisovietică” la șapte ani de închisoare cu executarea pedepsei în lagăr cu regim sever. A fost trimis în regiunea Arhanghelsk, în lagărul din Kargopole. La început părintele Ioan a muncit la tăierea copacilor. Condițiile de trai și de muncă acolo erau dintre cele mai grele, dar iată cum își amintea de starea sa lăuntrică de atunci părintele Ioan:

„Viața aspră ne învață cel mai bine să ne rugăm. În închisoare m-am rugat eu cu adevărat, și aceasta pentru că în fiecare zi eram pe marginea prăpastiei. Rugăciunea era acel zid nebiruit, dincolo de care nu pătrundeau mârșăviile lumii exterioare. Acum, în aceste zile de bunăstare, acea rugăciune nu o mai pot face. Deși experiența rugăciunii și a credinței vii, dobândită acolo, rămâne pentru toată viața”.

În lagăr, părintele Ioan le-a rămas multora întipărit în memorie prin puterea sa lăuntrică, de care dădea dovadă, și prin statornicia lui în săvârșirea binelui. Unul dintre deținuți își amintea:

„Mi-aduc aminte cum mergea cu pasul lui ușor și iute – nu mergea, zbură – pe podișca de lemn, când venea în baraca noastră. Fața lui palidă și fină era

îndreptată undeva înainte și în sus. Mă uimeau, mai ales, ochii lui scânteietori – ochi de proroc. Dar, când vorbea cu tine, ochii lui, toată fața lui iradiau de dragoste și bunătate. Și, ceea ce spunea, spunea cu atenție și simpatie și puteai auzi și o învățătură părintească, învăluită într-un umor fin. Îi plăcea să glumească...”

Bunătatea inimii lui îi impresiona pe toți și chiar și delincvenții se purtau călduros cu el, îl numeau „părințelul nostru”. Și însuși părintele Ioan vedea în ei nu niște criminali, ci niște oameni, mutilați de propriul lor păcat.

Era pătruns de milă față de cei sărmani, se ruga pentru ei, și majoritatea dintre ei erau binevoitori față de tânărul preot, simțind în el profunzimea, necunoscută de ei, a iubirii lui creștine față de oameni.

Aducându-și după mulți ani aminte de vremurile acelea, fiind deja bătrân, părintele Ioan scria: „V-aș dori să vă rugați și să cereți să vi se dăruiască dragoste. Pentru ca dragostea să fie acea busolă, care în orice situație să vă arate buna direcție și pe orice om să îl transforme în prieten. Căci acest lucru l-am verificat și eu, chiar și în surghiun”.

Fiind întrebat dacă nu cumva se supăra din cauza purtării grosolane și nedrep-

te, care în închisoare se întâlnea destul de des, batiușka a reacționat într-un mod remarcabil: „Când, dar, să mă supăr? Mie nu îmi ajunge timpul pentru dragoste și să-l irosesc pe supărare?!”

Munca grea la tăierea copacilor i-a zdruncinat sănătatea, și în primăvara anului 1953 părintele Ioan, fără ca el să ceară, a fost mutat în subunitatea de invalizi a lagărului. Iar în anul 1955 a fost eliberat anticipat (înainte de termen).

Apoi s-a ostenit ani de zile în diferite parohii ale eparhiilor Pskov și Riazan și peste tot batiușka purta în sine lumina iubirii lui Hristos, care îi încălzea pe toți cei din jurul lui. Nicăieri nu rămânea mult timp: deseale mutări dintr-o parohie în alta (a schimbat 6 parohii în 10 ani) erau legate de atitudinea autorităților, pentru care, ca și mai înainte, un asemenea preot activ era de nedorit.

În anul 1966 a fost tuns în monahism, primind numele Ioan, și în scurt timp a fost mutat la Mănăstirea Pecerska din Pskov, unde și-a și petrecut ultimii săi patruzeci de ani din viață. În anul 1970 a fost ridicat în rangul de egumen, iar din 1973 – de arhimandrit.

Aproape îndată după ce părintele Ioan s-a instalat în Peciora, au început să vină la el după sfat și învățătură duhov-